

N:o 29/1954.

Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1955.

Landskapsstyrelsens budgetförslag för 1955 beträffande enskilda medel har utvidgats med tvenne nya kapitel, nämligen V kap. Investeringsutgifter och VI kap. Understödslån. Dessutom har i II kap. Undervisnings- och bildningsväsendet upptagits Ålands folkhögskola. En jämförelse av 1954 års inkomst- och utgiftsstat med förslaget för 1955 utvisar

	1954 års budget	Budgetförslag för 1955
Inkomster, s:a	8.144.000	14.535.685
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>		
Utgifter:		
I Landskapets skogs- hushållning	3.212.485	3.612.485
II Undervisnings- och bildningsväsendet	707.000	5.524.700
III Hälso- och sjuk- vårdsväsendet	560.000	630.000

IV Särskilda anslag	3.664.515	1.526.000
V Investeringsutgifter	---	2.842.500
VI Understödslån	---	400.000
S:a utgifter	8.144.000	14.535.685

Huvudparten av utgiftsökningen hänför sig till budgeteringen av Ålands folkhögskola i enskilda medel, vilket motiveras av den ställning Ålandsdelegationen intagit till kompenseringen av sagda skolas utgifter. Såsom i motiveringen till ordinarie budgetförslaget för 1955 framhålles, medför budgetering i enskilda medels budget, att landskapsstyrelsen blir i tillfälle att pröva och fastställa det bidrag, som skall utgå för folkhögskolan, förrän ärendet behandlas i delegationen. Om folkhögskolan däremot fortfarande budgeteras bland ordinarie utgifter, är resultatet det, att en sådan första prövning icke sker i landskapsstyrelsen, utan i delegationen.

Uppläggande av ett särskilt kapitel för investeringar synes behöva numera, då landskapet fått äganderätt till fast egendom.

Understödslån för högskolestuderande har varit ett önskemål, som landskapsstyrelsen velat realisera.

Detaljmotivering följer efter sifferbudgeten.

Landskapsstyrelsen föreslår värdsamt,

att Landstinget måtte fastställa följande förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1955:

Inkomster.

1. Beräknad behållning från 1954	3.713.085
2. Försäljning av virke från landskapets skogar	4.800.000
3. Husbehovsvirke för landskapets jordbrukslägenheter ...	200.000
4. Arrendeavgifter från landskapets boställen och fiskerier	1.900.000
5. Ränteinkomster	100.000
6. Avkortningar på beviljade understödslån ur enskilda medel	60.000
7. Skogvaktarens vederlag för hyres- och övriga naturaförmåner	51.600
8. Avgifter för jaktkort	200.000
9. Finansieringslån	1.000
10. Inkomster vid Ålands folkhögskola	230.000
11. Statsbidrag för Ålands folkhögskola	3.275.000
12. Försäljning av byggnader	5.000

Summa inkomster mk 14.535.685

Utgifter.

I. Landskapets skogshushållning.

1. Avlöning:

1 skogvaktare-arbetsledare, grundlön

(18 lkl) 314.100

Ålderstillägg 85.800

Indextillägg (förslagsanslag) 60.000 459.900

2. Folkpensions- och barnbidragspremier för skogvaktaren-

arbetsledaren (förslagsanslag) 23.000

3. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 150.000

4. Expensmedel 25.000

5. Avverknings- och transportkostnader (förslagsanslag) .. 1.900.000

6. Skogsvårdsarbeten av olika slag 400.000

7. Skogsprodukter för allmännyttiga ändamål 50.000

8. Premier för skogsbrandförsäkring 31.210

9. Premier för brandförsäkring av skogvaktarbostaden 3.375

10. Underhåll och reparation av skogvaktarbostaden (reserva-

tionsanslag) 50.000

11. Bränsle till skogvaktarbostaden (förslagsanslag) 20.000

12. Skatter för landskapets skogar (förslagsanslag) 450.000

13. Till landskapsstyrelsens disposition för landskapets

skogshushållning 50.000

Summa I kap. 3.612.485

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (26 lkl) 465.300

1 andra lärare, arvode (22 lkl) 379.800

1 lärare i huslig ekonomi, grundlön (18 lkl) 314.300

1 handarbetslärare, grundlön (17 lkl) 299.400

1 slöjdlärare och vaktmästare, årsarvode

(17 lkl) 299.400

Ålderstillägg 338.400

Indextillägg 314.600

1 kristendomslärare (24 t.) 16.800

1 sånglärare (48 t.) 20.000

1 båtbyggare (40 t.) 27.000

1 elektrotekniker (10 t.) 15.000

2 köksbiträden och städerskôr, 7 mån. (för-

slagsanslag) 224.700 2.714.700

2. Folkpensions- o. barnbidragspremier (förslagsanslag) 135.000

3. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag) 700.000

4. Undervisningsmaterial.....	50.000
5. Expensmedel	165.000
6. För allmän hälsovård (förslagsanslag).....	20.000
7. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	60.000
8. Planering av skolgården och trädgården	75.000
9. Underhåll av byggnaderna	426.000
10. Understöd för mindre bemedlade elever (förslagsanslag)	300.000
11. Till direktionens disposition för skolan	20.000

A. Ålands folkhögskola s:a 4.665.700

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar.

12. Ålands Sång- och Musikförbund	50.000
13. Ålands Ungdomsförbund	125.000
14. Ålands Marthadistriktförbund	75.000
15. Ålands Hemslöjdsförening	15.000
16. Ålands Folkminnesförbund	30.000
17. Ålands Vänner	20.000
18. Ålands Biblioteksförening	50.000
19. Åländska Studentgillet	20.000

20. Ålands Skeppsbibliotek	30.000
----------------------------------	--------

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar s:a 415.000

C. Studieunderstöd.

21. Stipendier åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands lyceum	50.000
22. Stipendier åt elever vid Ålands folkhögskola	15.000
23. Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola	10.000
24. Stipendier åt elever vid Ålands kvinnliga hemslöjds-skola	11.000
25. Stipendier åt elever vid Ålands ambul. lantshkola..	11.000

C. Studieunderstöd s:a 97.000

D. Särskilda bildningsanordningar.

26. Till grundande av ett centralbibliotek	200.000
27. Bidrag för museiverksamheten	30.000
28. Till Mariehamns arbetarinstitut för exkursioner	40.000
29. Bidrag till Ålands Marthadistriktförbund för hemslöjdens främjande	15.000
30. Bidrag till Ålands Folkminnesförbund för utbyggnad av gammelgårdsanläggningen i Kastelholm	50.000
31. Bidrag till Ålands Fackliga Platsorganisation för kulturella kurser och föreläsningar	12.000

D. Särskilda bildningsanordningar s:a 347.000

Summa II kap. 5.524.700

III. Hälso- och sjukvårdsväsendet.

1. Föreningen Folkhälsan på Åland för dess allmänna verksamhet	75.000
2. Finlands Sjöräddningssällskap, för Eckerö livräddningsstation	25.000
3. Bidrag för sjuktransporter i skärgården	40.000
4. Bidrag för sjuktransporter till Åbo barnsjukhus	150.000
5. Ålands Marthadistriktsförbund för anordnande av semester åt mindre bemedlade husmödrar i barnrika familjer	40.000
6. Föreningen Folkhälsan på Åland, för tandvård i den åländska skärgården	150.000
7. Mariehamns Frivilliga Brandkår, för underhåll av ambulansbil	50.000
8. Föreningen Folkhälsan på Åland, för reumapoliklinik	100.000

Summa III kap. 630.000

IV. Särskilda anslag.

1. Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter ...	100.000
2. För rättshjälp åt inom landskapet bosatta mindre be-	

medlade personer med åländsk hembygdsrätt 60.000

3. För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen (reservations-förslagsanslag).....	500.000
4. Husbehovsvirke för landskapets jordbrukslägenheter (förslagsanslag).....	500.000
5. För jaktvårdens främjande (reservations-förslagsanslag)	200.000
6. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansieringslån (förslagsanslag)	1.000
7. Till landstingspresidiets disposition (reservationsanslag)	40.000
8. Utgifter för bevakande av landskapets rätt vid ev. malmbrytning (förslagsanslag)	100.000
9. Till landskapsstyrelsens disposition	25.000

Summa IV kap. 1.526.000

V. Investeringsutgifter.A. Landskapets skogshushållning.

1. Byggande av garage för skogvaktarbostaden	135.000
--	---------

B. Undervisnings- o. bildningsväsendet.

2. För inredning av bostadsbyggnad vid Ålands folkhögskola	396.500
3. Anskaffande av inventarier för Ålands folkhögskola	100.000

4. Anskaffande av snickerimaskin till Ålands folkhögskola 211.000

C. Övriga investeringsutgifter.

5. För utövande av lösningsrätt vid fastighetsöverlåtelse
(reservationsförslagsanslag)..... 2.000.000

Summa V kap. 2.842.500

VI. Understödslån.

1. Lån åt högskolestuderande 400.000

Summa VI kap. 400.000

Summa utgifter 14.535.685

Detaljmotivering.

Inkomster.

1. Beräknad behållning från 1955. Behållningen torde med någon marginal överstiga det beräknade beloppet.

2. Försäljning av virke från landskapets skogar. Beloppet är förhöjt från 3.500.000 mark till 4.800.000 mark, vilket belopp beräknas inflyta vid en avverkning enligt fastställd avverkningsplan.

3. Husbehovsvirke för landskapets jordbrukslägenheter. Beloppet är förhöjt från 55.000 mark till 100.000 mark.

7. Skogvaktarens vederlag för hyres- och övriga naturaförmåner.

Hyresvederlagen ha under 1954 förhöjts, vilket har motiverat att på

momentet upptagits 51.600 mark mot 41.000 för 1954.

10. Inkomster vid Ålands folkhögskola. Vederlag för naturaförmåner

210.000 mark

Dividender för skolans aktier..... 20.000 "

230.000 mark

Momentet är nytt.

11. Statsbidrag för Ålands folkhögskola. Enligt lagstiftningens om

understöd av folkhögskolor principer beräknas statsbidraget på de för 1955 föreslagna utgifterna för Ålands folkhögskola stiga till 3.275.000 mark. Momentet är nytt.

12. Försäljning av byggnader. Det härbre, som hittills nyttjats

som garage av skogvakten är i sådant skick att det icke lönar sig att bibehålla detsamma. Om anslag beviljas för nytt garage, avser landskapsstyrelsen avyttra det gamla stockhärbret. Momentet är nytt.

Utgifter.

I. Landskapets skogshushållning.

5. Avverknings- och transportkostnader. Anslaget är höjt från 1.500.000 mark till 1.900.000 mark, vilket motiveras av beräknad större avverkning (Jfr. inkomsterna mom. 2).

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

(Jfr. ordinarie inkomst- och utgiftsstat för 1954 sid. 18).

1. Avlöningar. Tillägget åt andra läraren för extra fackundervisning har strukits sedan mag. Enros lämnat skolan. Ålders- och index-tillägg ha justerats enligt för 1955 gällande behov. Särskilda arvoden ha upptagits enligt direktionens beräkningar.

2. Folkpensions- och barnbidragspremier (F). För 1954 ingå dessa utgifter i 9 Ht. I:6.

3. (2) Värme, lyse och vatten (F).)

4. (3) Undervisningsmaterial)

} Oförändrade.

5. (4) Expensmedel.

Höjning 50.000 mark.

6, 7, 8 (5, 6, 7). Oförändrade.

9 (8). Underhåll av byggnader. Underhållet avser huvudsakligen

målning i andre lärarens och vaktmästarens bostäder, samt takreparation

Anslaget är sänkt från 720.000 mark till 426.000 mark.

10 (9). Understöd för mindre bemedlade elever (F). Anslaget är höjt

från 250.000 mark till 300.000 mark.

11. Till direktionens disposition för skolan. Direktionen har fram-

hållit, att avkastningen av skolans aktieinnehav skäligen borde få dis-

sådan maskin torde räcka till för skolans normala slöjdbehov, den skulle säkert bidra till att utjämna arbetstakten inom slöjden under läsåret (den arbetskrävande möbelslöjden har tenderat att bli starkt för-cerad i slutet av läsåret, vilket på detta sätt kunde motverkas); den skulle även höja slöjdintresset, och slöjden kunde även kompletteras med metallslöjd i framtiden. - Det finns också i handeln en kombinerad rikt- och planhyvelmaskin med något större arbetsbredd till ett pris om mk 240-250.000:-, vilken komme bättre till pass vid hyvling av ex. båtbräden, men den förstnämnda maskinen erbjuder i stället så många kombinationsmöjligheter och användningssätt och detta till ett billigare pris, så att en sådan vore måhända att föredraga. Den föreslagna maski-nen offereras till 211.000 mark.

C. Övriga investeringsutgifter.

5. För utövande av lösningsrätt vid fastighetsförvärv (reservations-förslagsanslag). Anslaget är i 1954 års budget 1,5 miljoner mark, men föreslås nu till 2 miljoner. (Tidigare IV kap. 6 mom.)

VI. Understödslån.

1. Lån åt högskolestuderande. Åländska Studentgillet har i skrivel-se framhållit det stora behov av studielån, som föreligger för högskole-studerandes del. I ordinarie medel finnas anslag för studielån för yr-

kesstudier, och av dessa anslag kunna studerande vid handelshögskola
 erhålla lån. Övriga studerande vid högskolor (Universitetet och Åbo
 Akademi) kunna emellertid ej erhålla sådana lån. Landskapsstyrelsen har
 ansett det möjligt att upptaga 400.000 mark för beviljande av dylika
 studielån. Lånen skulle utges mot godkänd säkerhet och vara räntefria
 under låntagarens studietid, dock högst fem år. Om studierna ej full-
 följas eller om de ej bedrivs på sådant sätt, som kan godkännas, skall
 lånet kunna uppsägas. Landskapsstyrelsen har tänkt sig att med 400.000
 mark kunna ge lån åt exempelvis fyra studerande under ett år med 50.000
 mark per termin. Förutsättning för erhållande av lån vore givetvis,
 att låntagaren åtnjuter åländsk hembygdsrätt.

Mariehamn den 8 november 1954.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält
 Viktor Strandfält

Landskapskamrer

Martin Isaksson
 Martin Isaksson

poneras av direktionen för representation m.m. Landskapsstyrelsen har
 upptagit ett belopp av 20.000 mark för att ställas till direktionens
 förfogande för detta ändamål. Motsvarande summa är upptagen som inkomst
 inom inkomstmom. 10.

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar.

Momentens ordningsnummer 12-20 motsvaras i 1954 års budget av 1-9.

12. Ålands Sång- och Musikförbund. Då förbundet kommer att verka
 med avlönade instruktörer har momentet förhöjts från 30.000 mark till
 50.000 mark.

C. Studieunderstöd.

Momentens ordningsnummer 21-25 motsvaras av 10-14.

21. Stipendier åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands
 lyceum. Med beaktande av den ökade elevtillströmningen har det ansetts
 skäligt att förhöja anslaget från 30.000 mark till 50.000 mark.

23. Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola. Anslaget är
 förhöjt från 8.000 mark till 10.000 mark.

D. Särskilda bildningsanordningar.

Momentens ordningsnummer 26-31 motsvaras av 16-21.

26. Till grundande av centralbibliotek. Anslaget är förhöjt från
 50.000 mark till 200.000 mark. Det tidigare bidraget åt folkbiblioteken
 40.000 mark har i stället indragits, då det har haft jämförelsevis

ringa betydelse.

III. Hälso- och sjukvårdsväsendet.

6. Föreningen Folkhälsan på Åland, för tandvård i den åländska skärgården. Med tanke på den stora betydelse det av Folkhälsan utförda arbetet har, och då föreningen fått vidkännas betydande utgifter, har landskapsstyrelsen på förslag av ledamoten Runar Åkerfelt höjt anslaget från 100.000 mark till 150.000 mark.

7. Mariehamns Frivilliga Brandkår för underhåll av ambulansbil.

Anslaget har höjts till 50.000 mark, vilket är samma belopp som Mariehamns stad beviljar för ändamålet. Utryckningarnas antal för transporter från landet har varit lika stort som utryckningar inom staden.

IV. Särskilda anslag.

2 (3). Oförändrat.

3 (5). För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämnin-

Beloppet var för 1954 upptaget till 938.515 mark, men har nu sänkts till 500.000 mark.

4 (7). Oförändrat.

5 (8). — " —

6 (9). — " —

7 (10). — " —

8. Utgifter för bevakande av landskapets rätt vid ev. malmbrytning.

(F) För den händelse gruvdrift skulle bli aktuell på landskapet tillhörig mark, kan landskapsstyrelsen ha anledning att undersöka möjligheterna att deltaga samt de ekonomiska konsekvenserna härav. Avgörande ställning till dylik fråga är markägare skyldig att taga senast vid den förrättning, som i gruvlagstiftningen går under beteckningen utmålsläggning. Momentet är nytt.

9 (11). Oförändrat.

V. Investeringsutgifter.

Då landskapets enskilda budget bl.a. genom övergången av äganderätten till statsjorden på Åland kommer att omfatta större belopp än tidigare, har landskapsstyrelsen ansett skäl föreligga att särskilja landskapets enskilda investeringsutgifter till ett särskilt kapitel.

A. Landskapets skogshushållning.

1. Byggande av garage för skogvaktarbostaden. Då frågan om reparation av det stockhärbre, som nu användes som garage av skogvakten, blev aktuell senaste sommar, besökte landskapsstyrelsen Berg och konstaterade, att byggnaden varken lämpar sig för ombyggnad till garage eller är sådan att det skulle vara ekonomiskt att reparera densamma. Landskapsstyrelsen anser därför att ett eldfast garage borde uppföras och däri inrym-

mas utrymmen för diverse arbetsredskap, som nu förvaras i härbrets andra våning. Kostnadsberäkningarna ha uppgjorts av byggnadskonsulenterna

B. Undervisnings- och bildningsväsendet.

2. För inredning av bostadsbyggnad vid Ålands folkhögskola. Direktionen har föreslagit att en öppen vind i pojklogementet skulle inredas med ett elevrum och hall. Arbetskostnaderna för denna inredning ha beräknats till 211.500 mark. För inmontering av tre fläktar i undervisningssalarna föreslås 85.000 mark och för anskaffande av ritningar för utvidgning av skolbyggnaden samt för planerande av centralvärmesystem föreslås 100.000 mark. Sammanlagt föreslås på momentet 396.500 mark.

3. Anskaffande av inventarier för Ålands folkhögskola. Bland inventarier, som borde anskaffas, märkes varmvattenberedare för skolans kök, där vattentillgången borde ökas på grund av den starka avtappningen vid växtfärgning. En dammsugare är även av behovet.

4. Anskaffande av snickerimaskin för Ålands folkhögskola. Enligt direktionens och lärarkårens uppfattning borde det manliga slöjdmaterialet kompletteras med maskinell utrustning, vilket redan ägt rum vid ett flertal folkhögskolor i riket. Sålunda borde en el-driven snickerimaskin, med olika kombinationsmöjligheter, såsom av närslutna offert och beskrivning av märket OT-YP 260 närmare framgår, anskaffas. En

ÅLANDS LANDSTING S
kulturutskott.

Mariehamn, den 24 november 1954.

Till Finansutskottet.

No.....

Utskottet har på begäran genomgått kulturanslagen i förslaget till inkomst- och utgiftsstat och vill framhålla följande:

II B 12 (sid. 4) Då Ålands Sång- och Musikförbund, som erhåller betydande anslag i ordinarie budgeten, torde komma till rätta utan förhöjning av anslaget, föreslås bibehållande av tidigare 30.000 mk.

II C 21 (sid. 4) höjningen antecknas med tillfredsställelse.

II C 23 (sid. 4) Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola. Då vid skolan ej finnes andra tillgångar för uppmuntrande av eleverna och dessa ha större svårigheter att anordna samkväm m.m. än exempelvis folkhögskolan, så föreslås förhöjning till 20.000 mk.

II C 26 (nytt mom). Här föreslås intagande av K. Bertells m.fl:s i finansmotion framförda förslag om upp-

Enligt tidigare i tidningspressen synliga uppgifter hade man

Ål. 10/11 kl. 14

270

mas utrymmen för diverse arbetsredskap, som nu förvaras i härbrets
andra våning. Kostnadsberäkningarna ha uppgjorts av byggnadskonsulenterna
och utbildningsväsendet.

2.

tagande av resestipendium för studier av folkskoleväsen-
det. Som stipendiebelopp torde 30.000 mk för denna gång
vara tillräckligt. (K. Bertell reserverar sig häremot).

II D 27 (26). Anslaget för centralbibliotek omfattas
med tillfredsställelse. Detta och momenten 27-31 få ny
nummer och bli efter tillägget av resestipendium 27-32.

VI kap. 1. Landskapsstyrelsens förslag om studielån
omfattas av kulturutskottet. Då kulturutskottet infört
nya anslag, torde för denna gång kunna förslå ett an-
slag om 300.000 mark.

Andra påpekanden anser utskottet sig icke behöva
göra, då utskottet omfattar landskapsstyrelsens förslag
i övrigt.

På kulturutskottets vägnar:

Wilhelm Wilén
Wilhelm Wilén.

Martin Isaksson
Martin Isaksson.

och beskrivning av märket OT-IF 200

Åland 10/11 kl. 14
270

Till Ålands Landsting.

Då frågan om upprättande av en sinnesslöanstalt för sinnesslö barn inom kort kommer upp till avgörande är det av största vikt att platser tecknas för Ålands sinnesslöa barn. Vid den ombudsstämman, som hölls sistlidne september, var endast en av de åländska kommunerna representerad. Det var Sunds kommun. Däremot hade de nyländska och de åboländska kommunerna 100% ställt sig bakom företaget. I mars sistlidne år gav landstinget landskapsstyrelsen i uppdrag att undersöka behovet av vård för obildbara och lägre stående bildbara sinnesslöa barn. Landskapsstyrelsen skulle framlägga förslag till åtgärder, vilka på grund av utredningen voro av behovet påkallade. Till dato har ej framlagts något förslag ej heller framlämnats någon utredning.

Anläggningskostnaderna för varje vårdplats har beräknats till c:a 1.800.000:- mk. Enligt lag svarar staten för 40% med direkta bidrag och 40% i lån. Dessutom deltar staten i de årliga driftskostnaderna med 40%. Dagavgiften har beräknats till c:a 280:-. Lovisa stad har bl.a. erbjudit den kommitté, som har hand om placeringen, ett område stort 28 hektar utan ersättning.

Enligt tidigare i tidningspressen synliga uppgifter hade man

271
CS

räknat med att landskapet vore i behov av minst 7 st. vårdplatser. Då sakens ordnande är oerhört brådskande och dessutom av utomordentligt stor vikt vore det väl skäl att förfara på samma sätt, som då landskapet erbjöds platser i Åbolands sjukhus. Landskapet tecknade efter flera hänvändelser i sista minuten 3 platser. Dessa tre platser ha till fullo utnyttjats.

På grund av ovannämnda föreslår undertecknad ^{vördsamt} att

Landstinget berättigar Landskapsstyrelsen att teckna 7 st. vårdplatser i sinnesslöanstalten för sinnesslöa barn och att härför i inkomst- och utgiftsstaten för landskapets enskilda medel för år 1955 upptages ett belopp om mk 12,600,000:- såsom förslagsanslag.

Mariehamn den 6 november 1954

Gunhild Berglund
Gunhild Berglund.

Eroed Käggblom

Ål. 16/11 Kl. 19
272

Till Ålands landsting.

I landskapet Ålands inkomst- och utgiftsstat för 1954 anvisade landstinget ur enskilda medel ett anslag stort 200,000,- mark att användas som understöd för Föreningen för Ålands Hemgård r.f. till anskaffande av eskissritningar. Föreningen har vänt sig till professor Hilding Ekelund, som efter att ha besökt platsen för det planerade ålderdomshemmet f.n. är sysselsatt med uppgörande av eskissritningar för detsamma. Såfort dessa ritningar levererats kommer föreningen att skrida till åtgärder för byggnadsplanens förverkligande. Emellertid saknar föreningen f.n. härför nödiga medel. Dessa medel måste till övervägande del anskaffas på privat väg. Föreningen för Ålands Hemgård räknar för närvarande c:a 270 medlemmar i samtliga åländska kommuner, Mariehamns stad däri inbegripen - ett gott bevis för det ideella stöd föreningen i sin strävan att åstadkomma ett hem för Ålands ensamma och hjälpbehövande gamla överallt i landskapet erhållit.

Genom basarer, lotterier, penninginsamlingar m.m. och hänvändning till åläningar i Amerika och i Sverige, donationer och gåvor samlar föreningen medel till förverkligande av detta behjärtansvärda företag.

Med tack för den erkänsla landstinget visade föreningens strävanden genom anvisande av ovannämnda anslag, vågar föreningen hoppas på fortsatt förståelse och välvilja från landstingets sida för föreningens strävan att skaffa Ålands gamla ett pensionärshem.

I sådant avseende anhålla undertecknade med hänvisning till §§ 27 och 28 i gällande landstingsordning vördsamt

att landstinget ville i inkomst- och utgiftsstaten för landskapets enskilda medel för år 1955 införa ett anslag om 300.000:- mark, att användas som understöd åt Föreningen för Ålands Hengård r.f. för uppförande av dess planerade pensionärshem.

Mariehamn den 16 november 1954.

Umbel Berglund

Gvald Kägglom

Till Landstinget.

Med hänvisning till en hemställningsmotion, som vi i dag inlämnat till landstingets kansli med anledning av landskapsstyrelsens utlåtande N:o 27/1954 samt i anslutning till en lagmotion om uppbärande av tilläggsskatt under 1955, vilken motion vi likaledes denna dag inlämnat, befr vi vördsamt att med stöd av §§ 27 o. 28 i landstingsordningen få föreslå,

att landstinget i budgeten för landskapets enskilda medel under 1955 ville bland utgifterna under Kap. III införa ett nytt mom. 9. "Bidrag till kommunerna för bestridande av de kostnader, vilka enligt särskilda stadganden skola av kommunerna erläggas under 1955 för upprätthållande av Ålands centralsjukhus, Ålands centralsanatorium och tuberkulosbyrån" 30.000.000 mark samt att bland inkomsterna måtte införastett nytt. mom. 13. "Landskapskättemedel" 30.000.000 mark.

Mariehamn, den 17 november 1954.

Gvald Kägglom

Conrad Nordlund

Fred. Sjöstrand

Paul Jönass
Bertil Jönass

Arvid

Kurtin Bertell

Kilh. Wilén

Till Ålands Landsting.

Före senaste krigs- och kristid fanns i budgeten för dåvarande vederlagsmedel ett årligt anslag om 2000 å 3000 mark till resestipendier för studier av folkskolväsendet utomlands. Anslaget upptogs senast år 1936; och då det följande år ströks, skedde detta enligt uppgift emedan den disponibla summan då ansågs för liten för sitt ändamål, men samtidigt underströks vikten av att ett liknande anslag ånyo skulle upptagas, så snart möjligheter därtill funnes.

Nu förfogar landskapet över enskilda medel, i främsta ~~rummet~~ hand avsedda att användas i kulturfrämjande syfte. För kulturarbetet inom landskapet har folkskollärarkåren och arbetet inom folkskolorna ovedersägligen en mycket stor betydelse. Det är därför viktigt att lärarna har möjlighet att följa med utvecklingen på sitt arbetsfält, och särskilt viktigt är detta nu, då skolreformer diskuteras och skolans inre arbete omdanas.

Med hänvisning till ovanstående får vi vördsamt föreslå,

att i budgeten för landskapets enskilda medel för år 1955 måtte upptagas ett anslag om 40.000 mark såsom resestipendium för studier av folkskolväsendet.

Mariehamn den 17 november 1954.

Kerstin Bertell

Gösta Nägglösa